Rada
Európskej únie

V Bruseli 19. mája 2016
(OR. en)

9146/16

AUDIO 64
CULT 44
DIGIT 53

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	8668/16 AUDIO 53 CULT 35 DIGIT 45
Predmet:	Revízia smernice o audiovizuálnych mediálnych službách a podpora európskeho audiovizuálneho obsahu – *diskusia o smerovaní* (verejná diskusia podľa článku 8 ods. 2 rokovacieho poriadku Rady [na návrh predsedníctva])

Predsedníctvo vypracovalo po konzultácii s Výborom stálych predstaviteľov (časť I), ktorá sa uskutočnila 18. mája 2016, dokument na rokovanie uvedený v prílohe, ktorý sa predkladá ako základ diskusie o smerovaní na zasadnutie Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport 30. – 31. mája 2016.

PRÍLOHA

Revízia smernice o audiovizuálnych mediálnych službách a podpora európskeho audiovizuálneho obsahu

Dokument predsedníctva na rokovanie

ÚVOD A OTÁZKY

Komisia plánuje predložiť svoj návrh revízie smernice o audiovizuálnych mediálnych službách (smernica o AVMS) 25. mája 2016. Ak sa táto lehota dodrží, Komisia predloží návrh 31. mája na zasadnutí Rady EYCS (časť kultúra a audiovizuálna oblasť), na čo nadviaže výmena názorov ministrov.

Ako ďalší príspevok k tejto výmene názorov predsedníctvo vypracovalo tento dokument na rokovanie so zameraním na jeden konkrétny cieľ smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, ktorým je podpora európskeho audiovizuálneho obsahu. Dokument na rokovanie sa dotýka aj iných relevantných vnútroštátnych a európskych politických opatrení, keďže medzi nimi existujú zrejmé prepojenia a možné synergie.

Vzhľadom na otázky uvedené nižšie sa ministri vyzývajú, aby odpovedali na túto otázku:

Ako môže verejná politika čo najlepšie podporiť cezhraničný obeh európskeho audiovizuálneho obsahu na vnútroštátnej, ako aj na európskej úrovni?

Dĺžka príspevkov bude obmedzená na tri minúty, aby sa mohli zapojiť všetci ministri. Ak bude smernica o AVMS skutočne predložená pred májovým zasadnutím Rady, ministri sa budú môcť samozrejme venovať aj návrhu a prezentácii zo strany Komisie.

PODKLADY

1. Meniace sa mediálne prostredie

Podpora kultúrnej a jazykovej rozmanitosti Európy je spolu s posilňovaním vnútorného trhu a konkurencieschopnosti už dlho kľúčovým cieľom audiovizuálnej politiky EÚ, či už v oblasti filmov, hraných seriálov, dokumentárnych alebo animovaných diel[1]. Celosvetová konvergencia médií tomu dodala nový rozmer.

Digitálna revolúcia a vzostup globálnych aktérov ovplyvňujú mnohé aspekty mediálnej produkcie, šírenia a spotreby. Intenzívnejšie využívanie nových spôsobov šírenia môže mať pozitívny vplyv na počet divákov a poslucháčov i na príjmy mediálneho sektora. Jedným z rizík je však to, že podnikanie na európskom mediálnom trhu bude pre menšie a nové subjekty čoraz náročnejšie. Okrem toho sa európsky obsah často prehliadal z dôvodu rozsiahlych (nových) možností.

Osobitnou výzvou je podporiť cezhraničný obeh európskeho audiovizuálneho obsahu. Nižšie sa uvádza niekoľko číselných údajov, ktoré to demonštrujú:

– Pokiaľ ide o televíziu, európskym dielam sa darí pomerne dobre (64 % vysielacieho času), ale v období 2009 – 2010 pozostávalo len 8 % tohto podielu z zahraničných európskych diel[2].

---

[1] Pozri odôvodnenia 65 – 67 a článok 1 ods. 1 a článok 16 ods. 1 smernice 2010/13/EÚ (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1). Nariadenie (EÚ) č. 1295/2013, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (2014 až 2020) (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 221), a najmä jeho článok 4 písm. b) a článok 9 (podprogram Media).

[2] Prvá správa o uplatňovaní článkov 13, 16 a 17 smernice 2010/13/EÚ na obdobie 2009 – 2010 Podpora európskych diel v plánovaných audiovizuálnych mediálnych službách a v službách na požiadanie (dokument 14233/12). Podľa nadchádzajúcej druhej správy Komisie podiel európskych diel v roku 2012 opäť dosiahol 64 %. Druhá správa neobsahuje žiadne aktualizované údaje o národných a zahraničných európskych dielach v televízii.

– V oblasti kinematografie sa počet vyrobených európskych filmov za posledných 5 rokov zvýšil z 4 474 nových filmov v roku 2010 na 6 188 nových filmov v roku 2014[3]. Americké filmy však stále lákajú najväčší počet divákov (63 % divákov v roku 2014). Národné filmy obsadzujú na svojom domácom trhu často druhé miesto (24 %), ale ťažko si hľadajú divákov v zahraničí (9 %)[4].

– V prípade videa na požiadanie je v priemere 27 % filmov dostupných v katalógoch európskej proveniencie, pričom 19 % predstavujú zahraničné európske a 8 % národné európske filmy[5].

2. Politické dilemy

Empirické dôkazy i rozvíjajúci sa mediálny trh volajú po prehodnotení možností verejnej politiky čo najlepšie podporiť európsku audiovizuálnu produkciu a šírenie. Na úrovni EÚ vydala Európska komisia v máji 2015 stratégiu pre jednotný digitálny trh v Európe[6], v ktorej ohlasuje, že preskúma smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách vrátane opatrení na podporu európskych diel. Podpora nadnárodného obehu je tiež prioritou iniciatív Komisie v oblasti autorského práva[7] a sprievodných opatrení financovaných z programu Kreatívna Európa. Okrem toho Komisia v roku 2014 spustila filmové fórum s cieľom hľadať synergie medzi vnútroštátnymi politikami a politikami EÚ.

---

3 Európske audiovizuálne observatórium/Lumiere, Rentrak. Hoci existuje stabilný nárast, údaj za rok 2014 je potrebné interpretovať opatrne, pretože nie je možné s istotou určiť, do akej miery spôsobilo prudký nárast v roku 2014 zvýšenie pokrytia a do akej miery odráža skutočný nárast počtu nových filmov. V roku 2013 dosiahol počet nových európskych filmov číslo 4 916.

4 Európske audiovizuálne observatórium/LUMIERE. Podiel počtu divákov v prípade filmov z iných krajín je 3,7 %. Za „európske filmy“ sa počítajú filmy, ktoré sa zväčša financovali v európskej krajine, okrem tzv. filmov s „prichádzajúcimi investíciami“, t. j. filmov vyrobených v Európe s investíciami prichádzajúcimi zo štúdií z USA.

5 Európske audiovizuálne observatórium „Pôvod filmov v katalógoch VOD v EÚ“ (apríl 2016). Správa sa týka pôvodu filmov (nie hraných seriálov), ktoré boli dostupné v 91 vybraných katalógoch videa na požiadanie v Európskej únii v októbri 2015.

6 COM(2015) 192 final – dokument 8672/15.

7 Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zaistení cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu (COM (2015) 627 final – dok. 15302/15) a oznámenie Komisie z 9. decembra 2015 s názvom „Kroky smerom k modernému, európskejšiemu rámcu autorských práv“ (COM (2015) 626 final – dokument 15264/15).

Na vnútroštátnej úrovni členské štáty tiež vyhodnocujú a prispôsobujú rôzne politiky v oblasti audiovizuálnej produkcie a šírenia, napríklad finančné stimuly (granty, zvýhodnené pôžičky, daňové úľavy), clá a kvóty.

Tvorcovia politík čelia mnohým dilemám, medzi ktoré patria:

a) Vytváranie obsahu oproti počtu divákov a poslucháčov

Vytváranie obsahu charakterizuje rozmach, čo je zaujímavé z kreatívneho hľadiska, ale zároveň narastá nesúlad medzi počtom filmov vyrobených v Európe a počtom filmov, ktoré sa šíria a sú sledované, a to najmä cehranične. Zdá sa teda, že verejné politiky sú menej úspešné pri podpore marketingu a šírenia. V prípade menších krajín a jazykov je zrejme mimoriadne náročné udržiavať národnú produkciu a zároveň zvýšiť jej medzinárodnú príťažlivosť.

b) Koprodukcie

Koprodukcie majú potenciál lepšieho cezhraničného obehu, keďže sú už vyrobené s prihliadnutím na širší európsky trh a publikum. Z koprodukcie krajín je možné veľa vyťažiť, avšak narastá zložitosť týkajúca sa financovania európskych a medzinárodných koprodukcií. Investori a producenti z rôznych krajín musia dodržiavať rozdielne predpisy a spĺňať rozdielne kritériá, čím je medzinárodná spolupráca čoraz náročnejšia.

c) Vnútroštátne finančné stimuly

Verejná podpora musí byť v súlade s právnymi predpismi EÚ, najmä s pravidlami štátnej pomoci. Hoci sa oblasť verejného financovania vyvíja, väčšina systémov financovania je stále naviazaná na konkrétne krajiny, platformy (kino, televízia, video na požiadanie, virtuálna realita a hry) alebo žánre. V prípade nových typov audiovizuálneho obsahu, ktoré nie je možné priradiť ku konkrétnemu žánru, je oveľa ťažšie získať finančné prostriedky, pretože systém ešte nie je prispôsobený konvergujúcemu sa mediálnemu svetu. Zároveň práve tento druh obsahu vhodne využíva rôzne platformy na oslovenie rôznych skupín divákov.

Keďže financovanie prostredníctvom grantov je pod tlakom, ako alternatívny spôsob na pritiahnutie audiovizuálnej produkcie na vnútroštátne územie sa javí poskytovanie daňových úľav. Zároveň to však členské štáty EÚ môže viesť k tomu, aby si navzájom konkurovali, a nemusí nevyhnutne zvýšiť obeh európskeho audiovizuálneho obsahu ani oň prejavený záujem.

d) Kvóty

Väčšina televíznych vysielateľov v členských štátoch ľahko spĺňa minimálny percentuálny podiel 50 percent európskych diel podľa smernice o audiovizuálnych mediálnych službách (článok 16). Domáci diváci majú prirodzený záujem predovšetkým o sledovanie národného obsahu.

V prípade služieb videa na požiadanie je situácia ešte zložitejšia. Prítomnosť určitého počtu európskych diel v katalógu ešte neznamená, že si ich diváci aj skutočne nájdu a pozrú.

V súčasnej smernici o AVMS (v článku 13) sa ponecháva priestor na testovanie rôznych prístupov pre služby videa na požiadanie a zhodnotenie ich účinnosti na relatívne novom trhu. ‚Vedie to však k rozdielnym spôsobom vykonávania tejto smernice v členských štátoch, čo by zároveň mohlo mať negatívny vplyv na rovnosť podmienok.